

Марина Ларченко,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри права
та методики викладання
історико-правознавчих дисциплін
Ніжинського державного університету
імені Миколи Гоголя

УДК 343.543

Вплив психічних аномалій на злочинну поведінку

Дослідження злочинної поведінки не можливе без звернення до її суб'єктивної сторони, тобто до психологічної та психічної складових. Важливо зрозуміти їхню роль у процесі реалізації особою того чи того виду злочинної поведінки. Кримінологічне пояснення цього механізму буде неповним без дослідження психічних аномалій, що, своєю чергою, має відбуватись із залученням інструментарію та досягнень інших наук. У цьому контексті важливим є досвід кримінології ХХ ст., що обумовлює сучасний розвиток науки.

У ХХ ст. питання про особливості вчинення злочинів особами з психічними аномаліями порушували: Ю. М. Антонян, Ю. В. Александров, С. В. Бородін, Л. Д. Гаухман, В. П. Ємельянов, А. П. Закалюк, А. Ф. Зелінський, Є. К. Краснушкін, І. І. Карпець, В. Н. Кудрявцев, Н. С. Лейкіна, Г. М. Міньковський, В. О. Туляков. Серед авторів останніх українських досліджень варто відмітити: Т. З. Гарасиміва, Б. М. Головікіна,

О. М. Гуміна, С. Ф. Денисова, В. М. Дрьоміна, О. О. Ходимчук.

У сучасний період розвитку науки ми маємо змогу узагальнити накопичений кримінологами матеріал і неупереджено підійти до його оцінювання, що дозволяє поставити метою статті з'ясування справжнього характеру та напряму впливу психічних аномалій у межах осудності на злочинну поведінку.

За даними О. О. Ходимчук, особи, які мають психічні аномалії, що не позбавляють їх осудності, становлять 36,9% серед винних у вчиненні насильницьких злочинів [1, с. 1]. Серед усіх злочинців, за даними Ю. М. Антоняна, осіб із психічними аномаліями близько 20% [2, с. 89]. Тому в усіх випадках невірно було б обмежуватись статистичними даними про засуджених замість системних досліджень внутрішніх причин злочинної поведінки.

У цьому зв'язку слід згадати погляди Зігмунда Фрейда, значення яких

для наукового та інтелектуального життя складно перебільшити. Він уважав, що психічну енергію генерують сексуальні та агресивні інстинкти. Різноманітність людських вчинків визначається особливою природою функціонування цих інстинктів. Інстинкти – це психічні образи тілесних потреб, що виражені у вигляді бажань. Мотивація людини повністю ґрунтується на енергії збудження, яка викликана тілесними потребами, що вимагають розрядки, виходу. Поведінку особистості зумовлює неусвідомлюване напруження, а її дії спрямовані на його зменшення. У кожної людини є певна кількість обмеженої психічної енергії, яка підтримує її активність; мета будь-якої форми поведінки – зменшити психічне напруження, спричинене спонтанним зростанням кількості енергії. Керують поведінкою людини два основні інстинкти: життя та смерті. Якщо інстинкт життя, крім іншого, пов'язаний з відтворенням собі подібних (статева потреба), то інстинкт смерті виражається в агресії. Ці дві сили перебувають в антагоністичному протистоянні [3, с. 116–118].

Уявляється, що конкретний суб'єкт, перебуваючи у збудженому стані (*джерело інстинкту*), має на меті зняття напруження, зумовленого потребою (*мета інстинкту*). *Об'єктом інстинкту* є мета, що має відповідні важливі для суб'єкта ознаки. Якщо мети досягнуто, суб'єкт переживає певний час задоволення, що фіксується в його свідомості. Своє значення має і *стимул інстинкту* – це кількість енергії, сили, примусу, що потрібна для його задоволення. Фройд не дав чіткого визначення інстинкту смерті, проте вважав, що більшість соціально-психологічних феноменів можна зрозуміти в контексті зміщення двох первинних інстинктів. Інстинктам властиві певні модифікації, і на основі таких їхніх якостей формуються альтернативні види заспокоєння та варіативність особистої поведінки суб'єкта.

Ми приймемо за робочу гіпотезу тезу, що для особи, яка має психічні аномалії, зазначений механізм не завжди і не фатально спрацьовує в бік вибору злочинного варіанта поведінки. Однак множинність тих варіантів поведінки, що входять до кола реального вибору суб'єкта в конкретній життєвій ситуації, певним чином обмежується. Щоб підтвердити або спростувати цей факт, існують різні шляхи, але в першу чергу потрібно розібратись із природою та характером самих психічних аномалій.

За твердженням Ю. М. Антоняна, під психічними аномаліями слід розуміти розлади психічної діяльності, що не досягли психотичного рівня (статусу психічної хвороби) і такі, що не виключають осудності, але тягнуть особистісні зміни, які можуть сприяти поведінці, що відхиляється. До психічних аномалій Ю. М. Антонян відносить психопатію, олігофренію у ступені легкої дебільності, остаточні явища черепно-мозкових травм, органічні ураження центральної нервової системи, алкоголізм, наркоманію [2, с. 86].

Звернімося до спеціальної літератури з метою глибокого розуміння характеру кожного із цих видів аномалій. Так, під психопатіями психіатри розуміють аномальні варіанти особистості, які відрізняються стійкою дисгармонією психічних якостей та неадекватністю реакцій на зовнішні подразники, внаслідок чого більшою або меншою мірою порушується поведінка та ускладнюється активна пристосовуваність суб'єкта до навколишнього середовища [4, с. 465] (1949 р.). У судовій психіатрії ми натрапляємо на визначення, що уточнює попереднє. Психопатії – це патологічні характери, які вирізняються дисгармонійністю, головним чином емоційно-вольових рис особистості за відносного збереження інтелекту. Особливості емоційно-вольової сфери за психопатій можуть знижувати і якість інтелекту, відображатися на характері

мислення, роблячи його афективно-непоследовним [5, с. 288] (1978 р.). За МКБ-10 (класифікація психічних розладів), психопатії – це тяжкі порушення характерологічної конституції та поведінкових тенденцій індивіда, що завжди супроводжуються особистісною та соціальною дезадаптацією [6, с. 156] (2003 р.).

На всьому шляху розвитку вчення про психопатії (а вирішено їх наприкінці ХІХ ст.) ставилося питання, що відіграє більшу роль: спадковість, екзогенні фактори або навколишнє середовище, чи, можливо, діють усі ці фактори. Останнім часом найбільше підтримується фахівцями позиція, що патологічний склад особистості за психопатіями виникає на основі взаємодії двох факторів – вродженої чи рано набутої біологічної неповноцінності нервової системи та впливу зовнішнього середовища [7, с. 79–80]. Немає також загальноприйнятої клінічної класифікації психопатій, їх у сучасній психіатрії існує велика кількість. Типи цієї патології, що трапляються найбільш часто, є такими: збудлива, істерична, психастенічна, астенична, циклоїдна, гіпертимна, гіпотимна, лабільна, шизоїдна, епілептоїдна, сенситивна, нестійка, мозаїчна, а також емоційно знижена.

Отже, можемо констатувати, що, з огляду на її кримінологічне значення, для психопатії характерною є: 1) стійка дисгармонія психічних якостей, порушення характерологічної конституції; 2) неадекватність реакцій на зовнішні подразники; 3) порушення поведінкових тенденцій та ускладнення активної пристосовуваності до навколишнього середовища; 4) зниження інтелекту, що відображається на характері мислення, роблячи його афективно-непоследовним; 5) особистісна та соціальна дезадаптація.

Під назвою «олігофренія» об'єднують численні хворобливі форми, що різняться за патогенезом, але подібні за своїми проявами і такі, що

характеризуються недорозвинутою психікою та всього організму [4, с. 479]. Ознаками є вроджена або набута у ранньому дитячому віці (до 3 років) неповноцінна розумова діяльність з переважною недостатністю інтелектуальних функцій. Особливістю олігофреній є те, що характерні для них психічні розлади виникають не в результаті зниження інтелекту або інших функцій психіки, як це спостерігається за інших психічних захворювань, а є первинним недорозвиненням. Хворі сприймають лише зовнішні ознаки предметів і явищ, не усвідомлюючи внутрішніх логічних зв'язків. Нерівномірно розвинена емоційно-вольова сфера. Виникнення емоційних реакцій пов'язується з конкретною ситуацією і повністю визначається лише нею. Вчинки вирізняються імпульсивністю, необдуманістю, відсутня боротьба мотивів. Часто спостерігається негативізм у поведінці. За олігофренії у ступені дебільності процеси абстрактного мислення уповільнені, переважає конкретно-образне мислення, пам'ять має механічний характер. Дебілі підвищено навіювані та здатні до наслідування дій інших осіб [8, с. 104–107]. Відмічається також недостатність критичних здібностей. За характером емоційних (афективних) і вольових порушень можна вирізнити два основні типи хворих: одні – вкрай розкуті, рухливі, збудливі, нав'язливі, легко вступають у конфлікти з оточенням, схильні до агресії, гіперсексуальні; інші – завжди загальмовані, апатичні, їх мало що цікавить [5, с. 280].

Отже, для цих осіб імовірним є вчинення злочинних дій без усвідомлення наслідків у вигляді покарання, тобто порушено розуміння причинно-наслідкового зв'язку між діянням та різними варіантами подальшого розвитку подій. Для олігофреній характерним є, головним чином, недостатній розвиток винахідницької складової поведінки за нерідкого

збереження здатності до утворення навичок.

Наступним видом психічної аномалії є остаточні явища черепно-мозкових травм. Відомо, що для психопатології віддаленого періоду черепно-мозкових травм є характерними часті афективно-вольові порушення, які нерідко оформлюються у психопатоподібний синдром. Присутні інтелектуальні розлади, астенія та неврологічна симптоматика. Розвиток психопатоподібних змін особистості залежить від характеру черепно-мозкової травми, ступеня її тяжкості, віку, в якому її було отримано, особливостей особистості, шкідливих факторів, впливу мікросоціального середовища [5, с. 197]. В результаті травми голови одночасно запускаються два протилежно спрямовані процеси – дегенеративний і регенеративний, які відбуваються з постійною чи змінною перевагою одного з них. Причому віддалений період характеризується подразливістю, уразливістю, слізливістю, підвищеною виснажливістю за фізичних навантажень, психічною напругою, зниженням працездатності, незначним погіршенням пам'яті. У рідких випадках розвивається травматичне слабоумство, мислення стає уповільненим, коло інтересів звужується, спостерігається порушення критичних здібностей, поведінка відзначається емоційним і морально-етичним огрубінням, цинізмом [8, с. 81–84]. Отже, змінюється відчуття реального характеру суспільно-небезпечних наслідків, що порушує у свідомості баланс усвідомлення діяння та бажаного результату.

Органічні ураження центральної нервової системи можуть виникати в результаті інфекційних захворювань, що безпосередньо впливають на головний мозок. У цьому плані кримінологічне значення мають запальні інфекційні ураження головного мозку (енцефаліт) та/або його оболонок (менінгіт). Нерідко у цих осіб розвивається психопатоподібний синдром,

у якому основними проявами є безмотивна впертість, підвищена емоційна збудливість, що призводить до приступів люті з агресивними та руйнівними діями, що виникають із незначного приводу. У багатьох відмічається наявність психічного дефекту з недостатністю критики, дріб'язковістю інтересів, ригідністю. Ці особи погано переносять алкоголь, у них нерідко трапляються тяжкі форми алкогольного сп'яніння зі зміненою свідомістю та зовні безмотивними агресивними вчинками. За прогресивного паралічу хворі іноді стають сексуально розкутими, вони, наприклад, можуть чіплятися на вулиці до незнайомих жінок, при цьому цинічно висловлюються, бувають злобними [9, с. 90–95]. У цьому випадку порушуються контрольні та гальмівні механізми свідомості, які змінюють відчуття реальності того, що відбувається.

Щодо станів, які пов'язані з уживанням алкоголю, то варто вирізнити такі з них: просте алкогольне сп'яніння, патологічне сп'яніння, хронічний алкоголізм, алкогольний делірій, алкогольний галюциноз, алкогольний параноїд, дипсоманія (запій). Зокрема, патологічне сп'яніння на протилежність простому алкогольному сп'янінню належить до групи гострих, короточасних психотичних розладів. Останнє також не може визначатися дозою випитого, а обумовлюється одночасним впливом на організм низки негативних зовнішніх і внутрішніх факторів, що збігаються в часі. Вчинки, що скоюються в патологічному сп'янінні, не є реакцією на реальні мотиви та обставини, рідко становлять хаотичні, безпорядкові дії. В основі вчинків завжди лежать хворобливі імпульси, потяги, уявлення. Насильницькі дії мають для суб'єкта особливий, захисний характер, вони зазвичай спрямовані на усунення уявної небезпеки.

За хронічного алкоголізму, на початковій та середній стадії картина

сп'яніння характеризується появою злобності, ревнощів, нав'язливості, схильності до конфліктів, параноїяльної налаштованості. Загалом хронічний алкоголізм привносить до особистості нові, раніше не властиві їй риси. Питання про осудність визначається суто індивідуально. У випадках алкогольного делірію хворі, бачачи яскраві страшні галюцинації, тікають, ховаються, скоюють агресивні дії. Наявність алкогольного галюцинозу, параноїду або істинної дипсоманії під час вчинення злочину зазвичай унеможлиблює осудність.

Щодо наркоманії варто відмітити, що для кожного наркотику існує свій особливий вид розладу поведінки. Загалом вони можуть скоїти кримінально карані діяння за спроби здобути наркотик, небезпеку становить їхня тенденція притягувати до вживання наркотику інших осіб. Характерними є глибокі зміни особистості. Особи, що страждають через наркоманію, в переважній більшості випадків визнаються осудними [5, с. 239–272].

Отож, алкогольні стани та наркоманія змінюють особистість, яка набуває раніше не властивих рис. Це, своєю чергою, надає деяким із зазначених станів причинового значення у вчиненні злочину. У випадку хронічного алкоголізму має місце концентрація на ідеї, що заволоділа свідомістю, і вибір варіантів поведінки так чи інак пов'язується саме з нею.

Потрібно сказати, що загалом окреслені проблеми активно досліджувалися кримінологією на початку ХХ ст. Варто відмітити у цьому зв'язку діяльність Кабінету з вивчення особистості злочинця та злочинності Мосздраввідділу, де проводився активний рух у бік вивчення конкретного порушника, замість абстрактних юридичних понять, судово-статистичних зводів і под. [10; 11]. Дослідження Є. К. Краснушкіним 2600 правопорушників виявило серед них 68,1% психічно неповноцінних, що, на думку

автора, пояснюється вчиненням правопорушень із причини соціальної недостатності дій індивідуума, а також свідчить про слабкість його соціальної пристосовуваності, хоча б у момент скоєння правопорушення. Серед цих осіб 37,0% олігофренів різних ступенів і 31,1% психопатів різних типів [10, с. 3–4, 14]. Показово, що Є. К. Краснушкін проводить аналогію між місцями ув'язнення та психіатричними лікарнями, а злочинний світ, на його думку, складається з: 1) душевнохворих; 2) психопатичних особистостей; 3) розумово відсталих (олігофренів); 4) психічно здорових. Хворі, але осудні особи становили ядро злочинного світу. Вони заражують своєю поведінкою здорових правопорушників. Однак автор, як і більшість сучасних дослідників, доходить висновку, що ні психопат, ні олігофрен не є особами, що неминуче приречені на шлях злочину, для вступу їх на цей шлях необхідні відповідні зовнішні умови або те ж соціально-економічне середовище, яке, впливаючи на їхніх батьків, породило недостатність їхніх нащадків [10, с. 7, 24].

Попри деяку захопленість фактом виявленого впливу на злочинну поведінку психічних аномалій, що простежується у кримінологічних працях 20-х років ХХ ст., їхні висновки можуть бути корисними для сучасної науки. Їм притаманна необхідна ґрунтовність, бо вони побудовані на аналізі великої кількості конкретних випадків, які хоч і мали місце за інших соціальних умов, але ми дотримуємося думки, що структура індивідуальної злочинної поведінки залишається незмінною в історичному та соціальному контекстах.

Так, надзвичайний інтерес становить висновок щодо ролі інстинктів, про які вже згадувалося з праць З. Фрейда. Інстинкти уявляються як більш стійкі спадкові, завжди готові до вживання апарати родового пристосування людини, здатність же

до утворення навичок і здатність до винахідницької або передбачливої поведінки, інтелект – це вищі та більш тендітні апарати індивідуального пристосування людини. Вказується також на необхідну кореляцію з зовнішніми соціальними умовами [10, с. 11, 13].

Необхідне підтвердження деяких описаних висновків дослідників знаходимо у ґрунтовному дослідженні В. Н. Кудрявцева (1968 р.). Зокрема, вчений описує схему причинних зв'язків злочинної поведінки особи: злочинна поведінка призводить до суспільно небезпечного результату. Вона впливає із взаємодії особистості, конкретної життєвої ситуації та оберненого зв'язку, який є передбаченням особою наслідків свого вчинку. Процес же формування особистості можна охарактеризувати як взаємодію зовнішнього соціального середовища та психофізіологічних даних індивіда [12, с. 16–19].

Цей висновок є чоловім для розуміння характеру впливу психічних аномалій, які не відкидають осудності, на процес прийняття особою рішення щодо вибору злочинного варіанта поведінки за кореляції з умовами соціально-економічного середовища. Найбільшу увагу в цьому зв'язку слід звернути на передбачення особою наслідків свого вчинку, бо саме цей механізм, на нашу думку, відіграє найважливішу роль у цьому процесі. Причому ми вважаємо, що під наслідками слід розуміти не лише суспільно небезпечний результат, а й імовірність покарання, що тягне за собою інші небажані для особи явища у вигляді порушення зв'язків із сім'єю, інші зміни в житті особи. Для осіб із психічними аномаліями має значення, наскільки ці наслідки (у широкому сенсі) ними усвідомлюються. Усвідомлення і розуміння обумовлюється життєвим досвідом особи та її здатністю до аналізу причинно-наслідкових зв'язків.

Ще один елемент зазначеної залежності та описувана В. Н. Кудрявцевим

структура містяться у відомому дослідженні Д. Вілсона та Р. Хернстейна «Злочин та природа людини ...» [13], яка побачила світ 1985 р. та широко обговорювалася в англomовному кримінологічному світі. Автори аналізують факт зворотної залежності між злочинною поведінкою особи *та часом, що проходить від акту поведінки до його результату*. Уявляється, що зазначена залежність для будь-якого виду поведінки може бути виражена таким рівнянням:

$$B = \frac{R}{R + R_c + Di}, \quad (3)$$

де B – стійка поведінка певного класу, що виражена у вигляді частки від усієї поведінки особи; R – чистий результат поведінки B класу; R_c – результат, що може настати від іншого варіанта поведінки, крім класу B ; D – часовий інтервал між поведінкою B і результатом R , тобто затримка в результаті; i – параметр імпульсивності, що оцінює, як різко може змінюватися ситуація з досягненням результату. Для вибору між *злочином* (B_c) та *його альтернативою* (B_n), до уваги представлено два варіанти рівняння (3):

$$B_c = \frac{p_c R}{p_c R + R_c + Di}, \quad (4)$$

$$B_n = \frac{p_n m R}{p_n m R + R_c + (D + \Delta)i}, \quad (5)$$

де R – чистий результат злочинної поведінки – матеріальні та нематеріальні блага, крім матеріальних і нематеріальних одночасних витрат; m – співвідношення результату злочину та його уникнення (тобто, правові та інші санкції, що їх особа не отримала через її відмову від злочинної поведінки); p_c – ймовірність успішного виконання злочину; p_n – ймовірність отримати покарання та інші негативні наслідки у разі вчинення злочину; Δ – середня затримка між резуль-

татом злочину (тобто R) та прямі й непрямі наслідки, які мають місце за: затримання, засудження, ув'язнення і т. ін. Крім цього, непрямі наслідки можуть полягати в утраті престижу, недоотриманій вигоді, втраті зв'язків із родиною та друзями і т. ін.; D – часовий інтервал між V_c та R (тобто затримка в результаті злочинного діяння); i – параметр імпульсивності, що однаковий для V_c та V_n , тобто і для злочину і для альтернативного варіанта поведінки [13, с. 531–532].

Очевидно, що вибір злочинної поведінки має тенденцію до більшої ймовірності, ніж альтернативний варіант поведінки (враховуючи можливість) у випадку, якщо t або p_n зменшується чи так само p_c або Δ збільшується. Якщо зв'язок між теперішньою поведінкою та майбутніми наслідками ясніше для злочину, то параметр i – буде меншим для злочину, ніж для альтернативного варіанта поведінки. Сама по собі така різниця сприятиме злочинності через підвищення значення V_c відносно V_n , коли всі інші параметри є незмінними. Тож у випадку короткої затримки злочинного результату злочин стає неминучим, а за альтернативного варіан-

та поведінки переважають тривалі затримки.

Як ми бачимо з опису характеру кожної з психічних аномалій, саме такі елементи, як знижена здатність до **передбачення (усвідомлення) наслідків** злочинної поведінки та специфічне сприйняття **затримки в їх реалізації** відіграють ключову роль у механізмі прийняття рішення вчинити злочин особами, що мають психічні аномалії, які не відкидають осудності. Враховуючи, що їхній вплив на злочинну поведінку визначається наведеними показниками, інтенсивність його визначається як життєвим досвідом і зовнішнім середовищем, так і психофізіологічними якостями та спадковими задатками особи. Тобто, це може бути представлено як взаємодія біологічних і соціальних факторів, що, втім, переломлюється крізь специфічну призму аномалії порівняно з психічно здоровими індивідами. Отже, нами логічно доведено, що психічні аномалії як такі не породжують злочинної поведінки, а їхня роль у процесі прийняття рішення про злочин визначається тим, наскільки в особи знижується здатність передбачення можливих наслідків своїх дій та як вона суб'єктивно оцінює період, що має пройти до їх настання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ходимчук О. О. Насильницька злочинність осіб з психічними аномаліями та її запобігання : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право» / О. О. Ходимчук. – К., 2005. – 18 с.
2. Антонян Ю. М. Криминология. Избранные лекции / Ю. М. Антонян. – М. : «Логос», 2004. – 448 с.
3. Хьелл Л. Теории личности. – 3-е изд. / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – СПб. : Питер, 2007. – 607 с. – (Серия «Мастера психологии»).
4. Гуревич М. О. Психиатрия: Учебник для медицинских институтов / М. О. Гуревич. – М. : Медгиз, 1949. – 453 с.
5. Судебная психиатрия : [учебник] / 3-е изд. // [отв. ред. акад. Г. В. Морозов]. – М. : Юридическая литература, 1978. – 344 с.
6. Георгадзе З. О. Судебная психиатрия: Учебное пособие для студентов вузов / З. О. Георгадзе, Э. Б. Царгясова. – М. : Закон и право, ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 239 с.

7. Балабанова Л. М. Судебная патопсихология (вопросы определения нормы и отклонений) / Л. М. Балабанова. – Донецк : Сталкер, 1998. – 432 с.

8. Колесник В. А. Судова психіатрія : курс лекцій / В. А. Колесник. – К. : Юрінком Інтер, 2000. – 128 с.

9. Судебная психиатрия : [учебник] / [под ред. Г. В. Морозова]. – М. : Юридическая литература, 1990. – 256 с.

10. Преступник и преступность : сборник 1. – М. : издание Мосздравотдела, 1926. – 149 с.

11. Преступник и преступность: сборник II / [под ред. Е. К. Краснушкина, Г. М. Сегал, Ц. М. Фейнберг]. – М. : Издание Мосздравотдела, 1927. – 392 с.

12. Кудрявцев В. Н. Причинность в криминологии (О структуре индивидуального преступного поведения) / В. Н. Кудрявцев. – М. : Юридическая литература, 1968. – 176 с.

13. Wilson, J. Q. Crime and human nature: The definitive study of the causes of crime / James Q. Wilson & Richard J. Herrnstein. – New York : Free Press, 1985. – 641 p.

Ларченко М. О. Вплив психічних аномалій на злочинну поведінку

Статтю присвячено з'ясуванню справжнього характеру та напрямку впливу психічних аномалій у межах осудності на злочинну поведінку. Наведено основні риси окремих психічних аномалій. Проаналізовано їхній вплив на різні елементи у структурі індивідуальної злочинної поведінки.

Ключові слова: психічні аномалії, злочинна поведінка, інстинкти, прогнозування наслідків, затримка в реалізації.

Ларченко М. А. Влияние психических аномалий на преступное поведение

Статья посвящена определению настоящего характера и направления влияния психических аномалий в рамках вменяемости на преступное поведение. Приведены основные черты отдельных психических аномалий. Проанализировано их влияние на различные элементы в структуре индивидуального преступного поведения.

Ключевые слова: психические аномалии, преступное поведение, инстинкты, прогнозирование последствий, задержка в реализации.

Larchenko M. The impact of mental abnormalities in criminal behavior

The article is devoted to the true nature and direction of the impact of mental abnormality within the legal responsibility for criminal behavior. The basic features of individual mental abnormalities. Analysis of their impact on the various elements in the structure of individual criminal behavior.

Key words: mental abnormalities, criminal behavior, instincts, predicting effects, delay in implementation.